

POLARISAATIO: HAASTEESTA KÄYTTÖVOIMAKSI

ARVOSTAVAN KESKUSTELUKULTTUURIN VÄLINEITÄ LUOKKAHUONEISIIN

Sari A. Ylipulli

Kieltenopettaja, FM
Fulbright alumni 2025

Oulu, 5.- 6.11. 2026

FULBRIGHT FINLAND FOUNDATION

Tarvitaanko OPETTAJIA *tulevaisuudessa?*

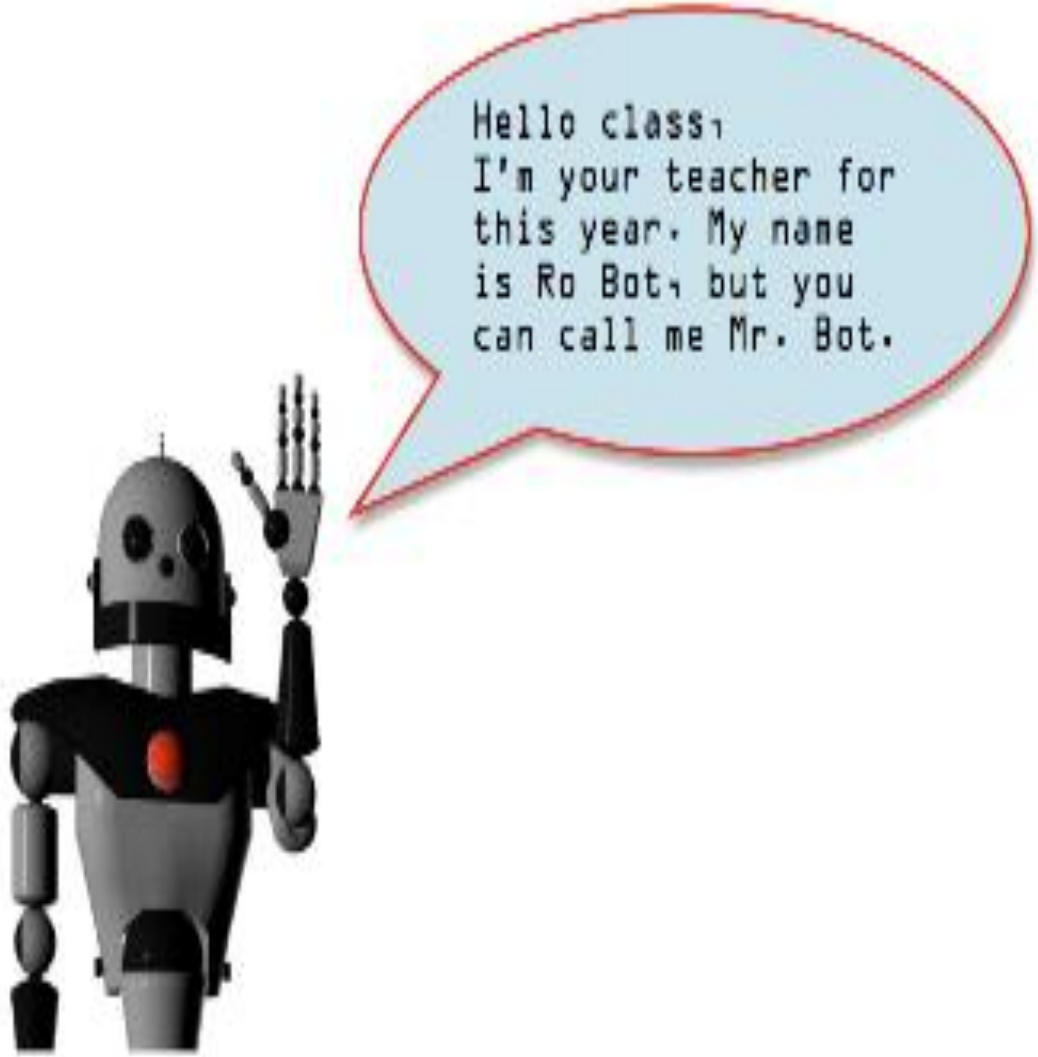

MY WINDING ROAD

Työhistoriaa:

- free lance opas, kääntäjä ja tulkki
- EU-projektit: suunnittelija, kv-koordinaattori ja projektipäällikkö
- “Opettajaksi en ainakaan ala”
  - Koulunkäynninohjaaja 1984-85
  - Aikuisopetusta v- 87 alkaen(italia, englanti)
  - Tuntiopettaja 11 vuotta perusopetuksessa ja lukiossa
  - virka v.-17 alkaen (Jaakko Ilkan koulu ja Ilmajoen lukio: englanti, ranska)

Opintoja ja poikkeamia polulta:

- Rovaniemeltä au pairiksi Italiaan -85
- FM -95 Turun Yliopisto (italia, ranska, tiedotusoppi ja valtio-oppi)
- Vaihto-opiskelu Ranskassa 1991-92
- Opettajan pedagogiset opinnot (LAY) ja englannin aineopinnot (OY)
- Maailmanparannusta, yhteisöteatteria, paikallispolitiikkaa, taidetta, matkoja ja ratsastusta
- Varajäsen Europaan Neuvoston Kunta- ja aluehallinnon kongressissa (CLRAE) 2006-2012
- Fulbright DAI –stipendi, USA:ssa syksy 2025

FULBRIGHT

- Perustettu 1946 senaattori William S. Fulbrightin aloitteesta
- Edistää kulttuurivaihtoa ja keskinäistä ymmärrystä Yhdysvaltojen ja muiden maiden välillä
- Toimii yli 160 maassa
- Yksi maailman arvostetuimmista vaihto-ohjelmista

FULBRIGHT FINLAND FOUNDATION

Together
Shaping
the Future

Fulbright Suomi –säätiö on yksityinen voittoa tavoittelematon suomalainen säätiö

n. 50 stipendiohjelmaa tutkijoille opiskelijoille, ja eri alojen ammattilaisille

Opettajille mm. DAI, Distinguished Award in Teaching, 4kk; haku avautuu pian !

DAI-stipendi myönnetään vuosittain 1-2 suomalaiselle opettajalle

Stipendi sisältää matkat, asumisen, opetuksen, ohjelman retket ja päivärahan.

Fulbright DAI Program 12.8.– 10.12.2025

- Kahdessa eri yliopistossa noin 40 opettajaa Aasiasta, Afrikasta, Euroopasta sekä Väli –ja Etelä-Amerikasta
- Minun ryhmäni sijoitettiin Indiana University of Pennsylvaniaan (IUP)
- Rochesterin yliopistoon lensi Suomesta kuvataideopettaja Jouni Kupiainen.

Tiivis ja laadukas ohjelma:

- Fulbright-seminaarit
- teknologia-kurssi
- omavalintainen yliopistokurssi,
- Field Experience12 koulupäivää
- Educator Project-tutkielma
- etäkokouksia, kulttuuriretkiä, esitelmiä ja edustamista tapahtumissa

NÄETKÖ SAMAN MINKÄ MINÄ?

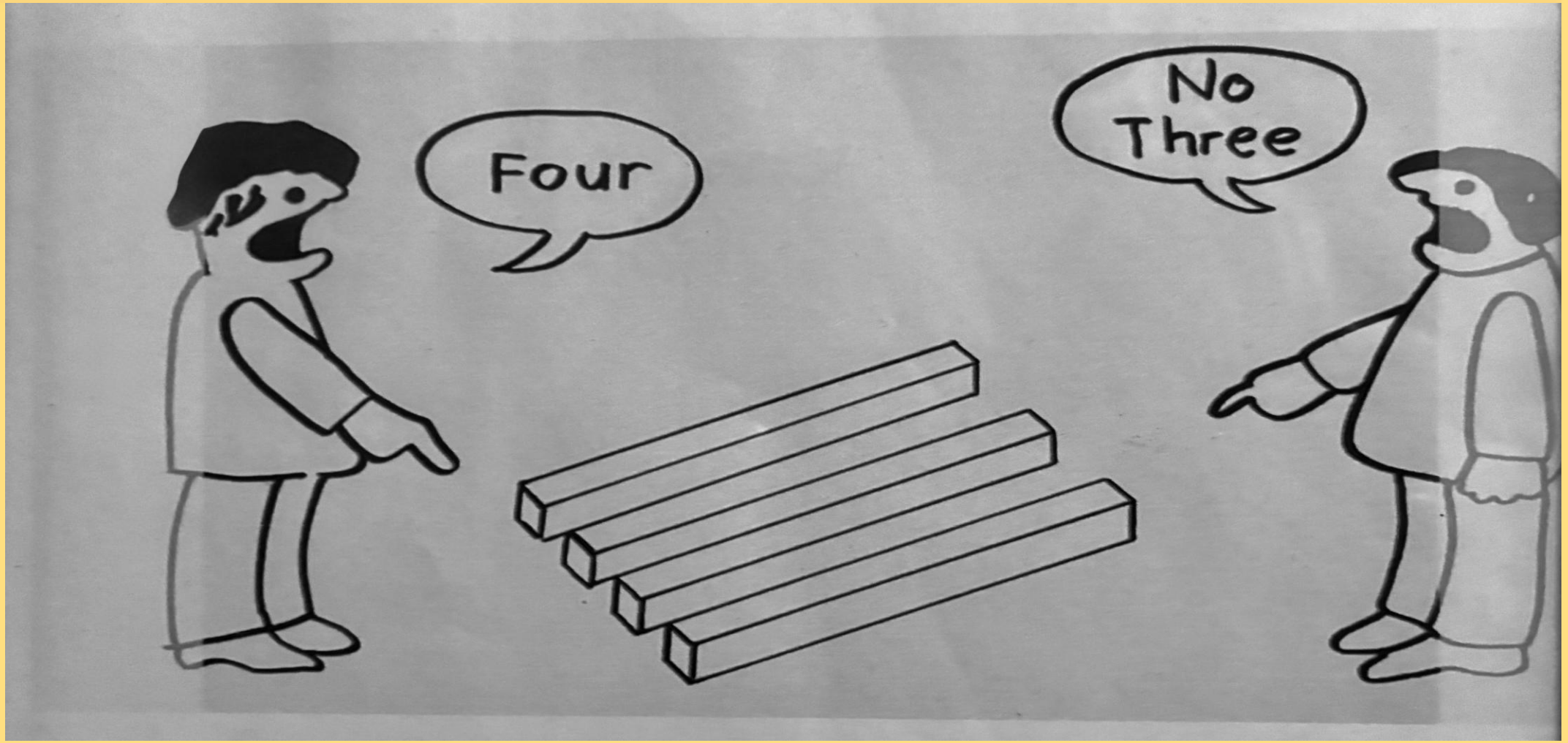

KOULUSSA KUULTUA JA KOETTUA

Sateenkaaritunnukset repuissa -> “Miks pitää koko ajan korostaa!?”

Sateenkaarisydän julisteessa -> “Homot pitää tappaa!”

“Miks kokonainen kuukausi on homoille!

Eihän mustillakaan oo ja ne oli sentään orjina!”

“Naiset on alistettuja islamin kulttuurissa!”

Tänne ei tartte tulla naistenhakkaajien!”

“Se johtuu niiden kulttuurista!”

“NNN puolue ne pitää laittaa seinän viereen ja ampua!

– Ko susiakaan ei saa ampua!

Viittaaminen natsitervehdyksellä

“Opettakaa siellä kärentaitoja, älkääkä sosialismia!”

(huoltaja puhelimessa)

“ Euroopan rajat kiinni!”

NAVIGATING AFFECTIVE POLARIZATION IN CLASSROOMS:
SAFE SPACE TOOLS FOR EDUCATORS TO FACILITATE STUDENT DISCUSSIONS

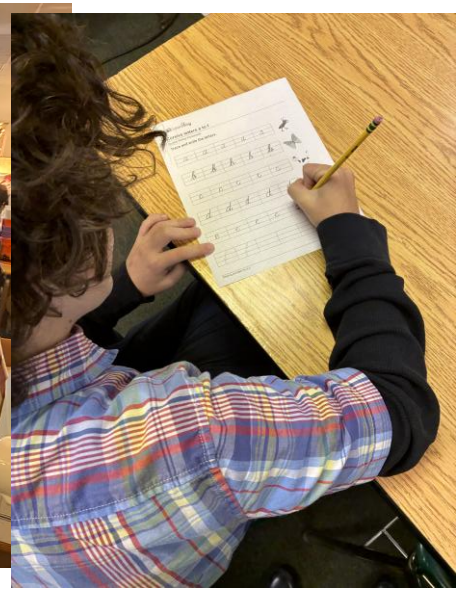

Secondary Research

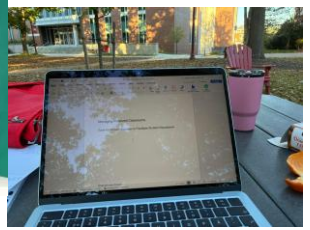

Educational environments in the U.S schools

Building Safe Space: U.S. / Finnish Style

VÄLINEITÄ KESKUSTELUTAITOJEN VAHVISTAMISEEN

- **Step by step - askel kerrallaan malli**
- “Protecting students into discussion”
- Osallistumisaste nousee –turvallisuus
- Korostaa mielipiteen ja näkemysten ilmaisua ja keskustelua sinänsä
- Opettaa kuuntelemaan
- Kirjoittamisen kautta dialogiin
- Aiheen kiinnostavuus!

TEAM BUILDING – PULLO JA PALLO HAASTE

- Tarvikkeet: 1 muovipullo (n. ½ l), 1 esim. pingis tai koirien pieni lelupallo / joukkue, lisäksi yhtä monta narua kuin osallistujia
  - Narut solmitaan pullojen yläosaan
  - Pullo asetetaan piirin keskelle ja pullonsuun (ilman korkkia) päälle pallo
  - Kukin ringissä ottaa yhden narun päästä kiinni
  - Ryhmä yrittää saada pullon ilmaan tiputtamatta palloa – narua vedetään, kiristetään ja löysätään tarpeen mukaan – on tarkkailtava toisia ja löydettävä yhteinen strategia
  - Kun pullo ja pallo ovat ilmassa, ryhmäläiset alkavat kiertää piirissä myötäpäivään varoen tiputtamasta palloa
  - Opettaa tarkkailemaan ja ottamaan huomioon muut
  - Opettaa hillitsemään tunnekuohuja
  - Auttaa oivaltamaan, että lempeys ja ystävällisyys muita kohtaan tuottaa paremman tuloksen kuin äksyily, kritisoiminen, syyttely tai suuttuminen

POLARISAATION ERI SÄVYJÄ

"ERIMIELISYYS ON OLENNAINEN OSA DEMOKRATIAA"

POLIITTINEN POLARISAATIO

- "political polarization refers to political values and attitudes that have moved away from more central, moderate positions and migrated toward the ideological extremes." (Churcher, 2025)
- " an umbrella term under which, for example, phenomena of affective, ideological, and popular polarization are grouped" (Churcher, 2022)
- Syklistä, kärjistyy vaalien lähellä (Saarinen, 2022)

AFFEKTIIVINEN POLARISAATIO

- Vastakkainasettelun aiheet herättävät voimakkaita tunteita puolesta ja vastaan
- Synnyttää kuiluja, heikentää dialogia (Saarinen, 2022)
- "a gap between positive feelings about one's political party and negative feelings about an opposing one" (Druckman and Levy, 2021)

POLARISAATION TAUSTOJA JA HISTORIAA

USA:SSA

- Eurooppalaisten tulo
- Orjuuden aika ja päättyminen
- Rotusorto
- Kaksipuoluejärjestelmä
- Siirtolaisuus väli-Amerikasta
- MAGA-like, Trumpin aika
- 50 eri maata yhdessä maassa

SUOMESSA

- Perinteisesti monet tekijät ovat suojanneet polarisaatiolta:
  - Monipuoluejärjestelmä
  - Konsensushakuisuus
  - Maltillisuus
  - Sosiaalipolitiikka sotien jälkeen
- v. 1905 jälkeen sosialistit vs porvarit
- Kansalaissota – affektiivinen polarisaatio äärimmäistä
- Lapuan Liike
- Suhde Neuvostoliittoon
- Puolueblokit - ovatko suomalaiset samassa veneessä?

HAASTAVAN KESKUSTELUN JÄRJESTÄMINEN – MIKSI ?

- OPS: Laaja-alainen osaaminen, erityisesti L1, L2 ja L7
- Nuorten äänelle mahdollisuus
- Keskustelut ovat terveen demokratian keskeisimpiä piirteitä ja vastavoima polarisaatiolle (Kawashima, 2018)
- Tunteita herättävät aiheet vahvistavat oppilaiden motivaatiota sekä tunne-, puhe- ja kuuntelutaitoja

(Andrienko et al., 2022)

SAFE SPACE – TURVALLINEN TILA

- Milloin haastava keskustelu on turvallinen ja kenelle?
- Vaatimus ja eetos kunnioittavasta keskustelusta – kahlitseeko vai vapauttaako?
- Koulun ulkopuoliset paineet ja odotukset – kuka päättää, mitä kouluissa saa puhua ja opettaa?
- Opettajat voivat pelätä vastareaktiota huoltajilta ja koulua ympäröivältä yhteisöltä (tiedon puute, väärinymmärrykset)
- Ilman rehtorin, koulutuksen järjestäjän ja huoltajien tukea opettaja jää yksin eikä ota riskejä

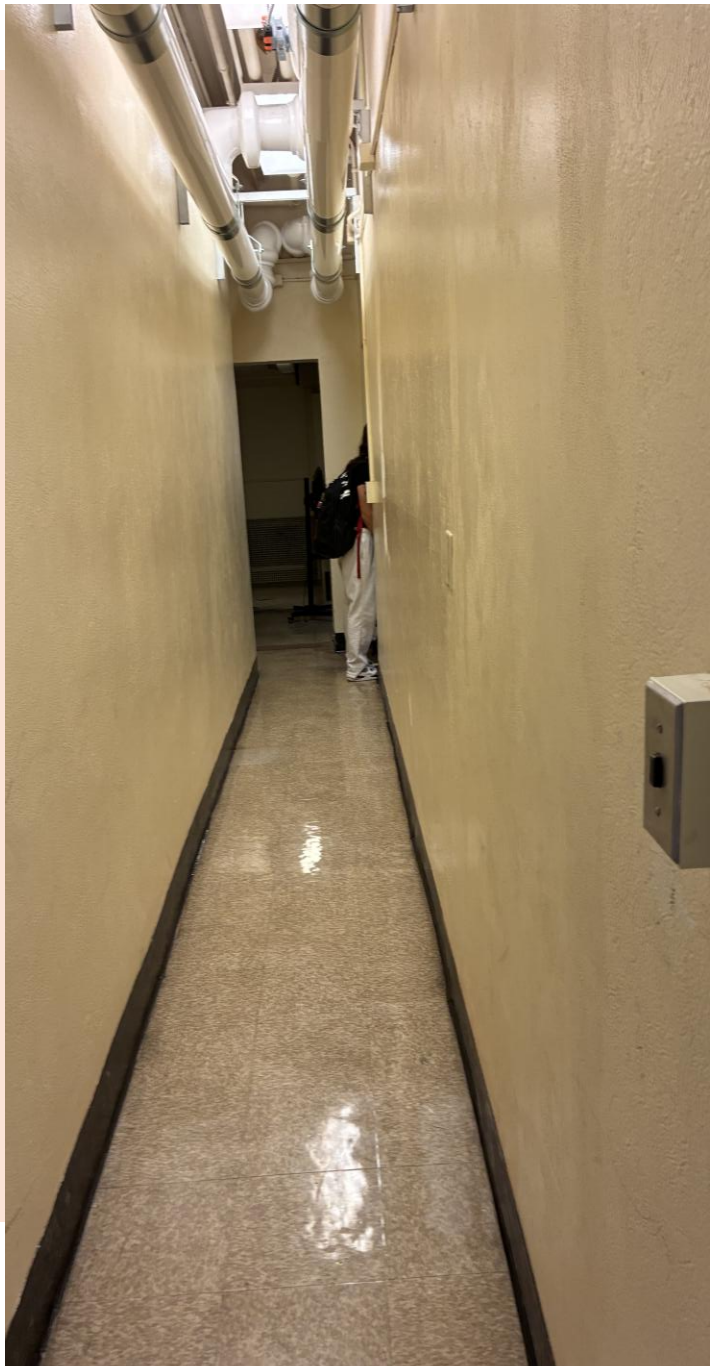

Lopuksi

- vastakkainasettelu, toisistaan kaukana olevat näkemykset voidaan valjastaa rakentavan keskustelukulttuurin edistämiseen luokkahuoneissa.
- Omat kokemukseni opettajana Suomessa ja vierailijana amerikkalaisissa kouluissa yhdessä runsaan tutkimuskirjallisuuden kanssa ovat vakuuttaneet minut koulujen ja opettajien roolin tärkeydestä nuorten äänen huomioimisessa – mutta ei riitä –asenteen muutosta ja tahtoa tarvitaan laajasti!
- Opettajille tarvitaan tukea ja koulutusta haastavien keskustelujen ohjaamiseen

Viitteet ja kirjallisuus

- Churcher K. (2025): Political Polarization. ESCO. https://www.ebsco.com/research-starters/political-science/political-polarization
- Kawashima-Ginsberg, J., Junco, R. (2018) *Social Education*, vol. 82, nro. 6, 323–329.
- Leiviskä, Kasa, Pyy, Kannisto, Zamotkin (2025): *Demokratiakasvatus polarisaation ajassa*. Gaudeamus.
- Puustinen, Marjokorpi, Säntti: *Erimielisten tila. Vaikeiden aiheiden käsittely opetuksessa*. Gaudeamus, 2025.
- Saarinen, Arttu (2022): *Vastakkainasettelujen aika. Poliittinen polarisaatio ja Suomi*. Gaudeamus.

Philosophical Question
YOU'RE
WELCOME
HERE
THE FUTURE
OF THE WORLD
IS IN
THIS ROOM
TODAY